

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 25. marts 2021

J.nr. 2015-96-lmj

Indberetning nr. 2/2021

Emner:

- *Færøerne lempes corona-restriktionerne.*
- *Landsstyremand for udenrigsanliggender forventer, at Danmark snarest får svar om radar.*
- *Lovforslag om at overtage lufttrafikkontrollen over Færøerne fremlagt af Tjóðveldi.*
- *Færøernes Økonomiske Råd har fremlagt sin forårsrapport.*
- *TAKS undersøger, om der er foretaget ulovlig virksomhed i Samherjis datterselskab Tindhólm.*
- *Formand Jógvan Skorheim har meldt sig ud af Sjálstýripartiet.*

Færøerne lempes corona-restriktionerne

Den 24. marts 2021 blev Færøerne igen erklæret coronafrit. Der har i en periode kun været få smittede, og corona-restriktionerne lempes derfor nu på nogle områder. Forsamlingsloftet hæves fra 100 til 200 personer, og fra den 1. april 2021 kan alle, som er blevet vaccineret, undgå at gå seks dage i karantæne ved ankomst til Færøerne, ligesom børn under 12 år bliver testet gratis ved indrejse.

Landsstyremand i udenrigsanliggender forventer, at Danmark snarest får svar om radar

Landsstyremand Jenis av Rana, Miðflokkurin, rådførte sig onsdag den 24. marts 2021 med Lagtingets Udlandsudvalg om en evt. kommende radar på Færøerne. Jenis av Rana udtalte efterfølgende, at den danske regering kan forvente at få svar fra landsstyret fredag den 26. marts 2021. Svaret vil blive formuleret på baggrund af en skriftlig indstilling fra Udlandsudvalget. Jenis av Rana oplyste ikke nærmere om svaret til regeringen.

Lovforslag om at overtage lufttrafikkontrollen over Færøerne fremlagt af Tjóðveldi

Den 5. marts 2021 fremsatte Tjóðveldi lovforslag i Lagtinget om at overtage lufttrafikkontrollen over Færøerne. Hogni Hoydal, formand for Tjóðveldi, oplyste, at en overtagelse er blevet mere aktuelt nu, hvor spørgsmålet om en militærradar på Færøerne er blevet rejst. Han påpeger, at det er nødvendigt med et lovforslag, fordi man tidligere, uden held, har forsøgt at forhandle med Danmark om en overtagelse. Hogni Hoydal mener, at der er bred opbakning i Lagtinget til forslaget, men forventer, at der vil komme et pres fra Danmark, som vil påvirke processen negativt. Hogni Hoydal vurderer, at en overtagelse bl.a. vil medføre flere arbejdspladser på Færøerne samt en økonomisk gevinst i form af flyafgifter. Forslaget er sendt til Lagtingets udenrigsudvalg til videre behandling.

Færøernes Økonomiske Råd har fremlagt sin forårsrapport

Færøernes økonomi har som resten af verden været præget af corona pandemien, og Færøernes Økonomiske Råd vurderer i sin nye rapport, at økonomien også vil være påvirket i 2021. Påvirkningen har dog været begrænset i forhold til, hvad man skønnede i starten af pandemien. Rådet vurderer, at der var et fald i nominel BNP på 4,8 pct. 2020, og skønner en vækst på 4,6 pct. i 2021.

Efterspørgslen og købekraften på Færøerne steg i 2020, mens køb i udlandet i forbindelse med rejser faldt. Rådet forventer dog, at der i 2021 og 2022 vil ske en gradvis normalisering, hvor også eksport-erhvervene vil opleve fremgang, ligesom turismen forventes at komme i gang igen. Turismevirksomheder er dog i fare for at gå konkurs, hvis de mister sommersæsonen 2021. Dele af fiskeflåden er også betydeligt negativt påvirket og afhængig af, at udlandet åbner mere op.

Der har de senere år været meget høj aktivitet i byggeriet med flere store anlægsprojekter, hvor der har været udfordringer med mangel på arbejdskraft. COVID-19 situationen ser ud til at medføre, at flere planlagte byggeprojekter midlertidigt er sat i bero, og Rådet vurderer, at omkring 270 udenlandske arbejdere har mistet deres arbejde inden for byggeriet. Ledigheden er dog generelt fortsat meget lav på Færøerne (1,3 pct.).

Færøerne Økonomiske Råd anbefalinger i sin rapport:

- At den stabile økonomiske politik fastholdes for nuværende. Der er aktuelt ikke behov for at øge eller reducere de offentlige drifts- og anlægsudgifter. Der er samtidig behov for stabile langtidsplaner for offentlig drift og anlæg.
- At der iværksættes en hjælpepakke for turismeerhvervene.
- At ressourceafgifterne inden for fiskeriet og opdræt øges.
- At de offentlige indtægter og udgifter tilpasses i forhold til, at behovet for velfærdsydelse i fremtiden vokser som følge af demografiske ændringer.

TAKS (det færøske skattevæsen) undersøger, om der er foretaget ulovlig virksomhed i Samherjis datterselskab Tindhólm

Det islandske fiskeri- og fiskeforarbejdningsfirma Samherji, som i øjeblikket anklages i medier for at have brugt bestikkelse til at opnå fiskekvoter i Namibia, har ifølge whistlebloweren Jóhannes Stefansson brugt et færøsk anpartsselskab, Tindhólm, til ulovlig virksomhed. Selskabet Tindhólm er registreret under FAS-skatteordningen med det formål at drive fragtfart. Firmaet er ifølge Jóhannes Stefansson brugt til at udbetale løn til fiskere ombord på Samherjis skibe i Namibia med det formål at undgå at betale skat i Namibia. TAKS er i gang med at undersøge sagen.

Formand Jógvan Skorheim har meldt sig ud af Sjálvstýripartiet

Den tidligere borgmester i Klaksvík kommune og formand for Sjálvstýripartiet, Jógvan Skorheim, har meldt sig ud af partiet. Han oplyser, at han fortsætter i politik som løsgænger. Jógvan Skorheim udtaler, at da han blev formand for partiet, var det hans håb, at han kunne samle partiet og få det på ret kurs efter en hård periode med skiftende formænd og ufred internt i partiet. Desværre må jeg konstatere, at det ikke er lykkedes, udtaler Jógvan Skorheim.

Med venlig hilsen

Lene Moyell Johansen